

23.02.2022.

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā

Informējam, ka 2022. gada 10. februārī ir pieņemti grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas 2022. gada 21. februārī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 36A un stāšies spēkā **2022. gada 7. martā**.

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (turpmāk – likums) veikti, lai:

- pārņemt Padomes 2019. gada 16. decembra direktīvu 2019/2235, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu un Direktīvu 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo režīmu attiecībā uz aizsardzības pasākumiem Savienības satvarā (turpmāk – Direktīva 2019/2235);
- pārņemt Padomes 2021. gada 13. jūlija direktīvu 2021/1159, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pagaidu atbrīvojumiem importam un konkrētu preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju (turpmāk – Direktīva 2021/1159);
- veiktu redakcionālus precizējumus.

Likumā lietotie termini

Likuma 1. panta 3. punktā termins "**dalībvalsts teritorija**" ir izteikts jaunā redakcijā – konkrētās Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – dalībvalsts) teritorija, kurai piemēro Līguma par Eiropas Savienību 52. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. pantu, izņemot trešās teritorijas, kā arī Monako Firstistes un Apvienotās Karalistes Akrotiri (*Akrotiri*) un Dekelijas (*Dhekelia*) suverēnās bāzu teritorijas, kuras nodokļa piemērošanas nolūkā tiek uzskatītas par attiecīgi Francijas vai Kipras teritoriju, **izslēdzot Apvienoto Karalisti**.

Redakcionāli precizēts likuma 1. panta 5. punkta "c" un "d" apakšpunkts, 43. panta otrā daļa un 44. pants attiecībā uz vietu, kur novietotas preces, lai varētu tikt piemērots fiskālā pārstāvja institūts, ņemot vērā, ka bez muitas noliktavām un akcīzes preču noliktavām preces var tikt novietotas arī citās normatīvajos aktos muitas jomā noteiktās vietās, aizstājot vārdus "muitas noliktavā" ar vārdiem "**normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā**".

Atbilstoši Līgumam par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas precizēts likuma 1. panta 28. punkta "a" apakšpunkts, **no saraksta izslēdzot Normandijas salas.**

Pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) 0 % likmes piemērošana preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām un NATO, kā arī ar PVN neapliekamais preču imports.

Likuma **9. pantā ir veikti grozījumi**, papildinot 9. pantu ar ceturto daļu, kurā noteikts, ka par preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību uzskata arī tādu preču nosūtīšanu vai transportēšanu no citas dalībvalsts uz iekšzemi, kuras izmanto Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, tai skaitā pavadošā civilā personāla vajadzībām, ja šo preču iegāde vai piegāde ir notikusi citā dalībvalstī un tā nepiemēroja atbrīvojumu no nodokļa vai, šīs preces importējot citā dalībvalstī, tā importa brīdī nepiemēroja atbrīvojumu no nodokļa.

Likuma **50. panta piektā daļa papildināta** ar jaunu 3. punktu, kā arī likuma **50. panta otrā daļa un 50. panta piektās daļas 2. punkts** izteikts jaunā redakcijā, lai nepārprotami definētu PVN 0 % likmes piemērošanas tvērumu preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti NATO dalībvalstu un citu Eiropas Savienības dalībvalstu bruņoto spēku vienībām, t.sk. pavadošā civilā personāla vajadzībām un šo bruņoto spēku vienību virtuves vai ēdnīcas apgādei, ja šie bruņoties spēki piedalās kopējā aizsardzības pasākumā iekšzemē vai tādā aizsardzības pasākumā iekšzemē, kas tiek veikts, lai īstenotu Eiropas Savienības darbību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, vienādojot regulējumu arī ar Padomes 2006. gada 28. novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 151. panta 1. punkta "c" un "d" apakšpunkta regulējumu.

Analoģiski grozījumi ir veikti likuma 53. panta septītās daļas 4. punktā un septītās daļas jaunajā 7. punktā attiecībā uz ar PVN neapliekamo preču importu.

Likuma 50. panta otrās daļas 2. punkts, 50. panta piektās daļas 3. punkts, 53. panta septītās daļas 7. punkts **piemērojams, sākot ar 2022. gada 1. jūliju.**

Likuma **50. pants papildināts jaunu 2.¹ daļu**, likuma **53. panta septītā daļa papildināta ar 6. punktu**, nosakot PVN 0 % likmes piemērošanu preču piegādēm un pakalpojumiem un atbrīvojumu no PVN preču importam, ko Eiropas Komisija, aģentūra un struktūra, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, pildot uzdevumus, kas tai uzticēti ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju, **izņemot gadījumus, kad minētās personas iegādātās vai importētās preces un saņemtos pakalpojumus nekavējoties vai vēlāk izmanto tālākai piegādei par atlīdzību (šādā gadījumā minētās personas par to informē Valsts ieņēmumu dienestu un šo preču imports, piegāde un pakalpojumu sniegšana tiek aplikta ar nodokli saskaņā ar darījuma brīdī piemērojamiem nosacījumiem).**

Likuma 50. panta 2.¹ daļa un 53. panta septītās daļas 6. punkts ir **piemērojams ar 2021. gada 1. janvāri**, ievērojot Direktīvā 2021/1159 noteikto piemērošanu ar atpakaļejošu spēku.

Precizēta likuma 50. panta trešā daļa, izslēdzot vārdus "šajā pantā minētās personas", uzsverot šīs daļas pamatmērķi – noteikt vienotu PVN un/vai akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikāta formu, ko apstiprina kompetentās iestādes.

Likuma 50. panta sestās daļas ievaddaļa izteikta jaunā redakcijā, kas **stājas spēkā 2022. gada 1. jūlijā**, ievērojot Direktīvā 2019/2235 noteikto termiņu.

Likuma **50. panta septītā daļa izteikta** jaunā redakcijā, ar kuru tiek ieviesta PVN 0 % likmes tieša piemērošana arī preču piegādēm un pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti Latvijas Republikā reģistrētām Eiropas Savienības institūcijām – saskaņā ar ierobežojumiem un nosacījumiem, kas paredzēti mītnes līgumos. Ar šiem grozījumiem tiks nodrošinātas Latvijas Republikas valdības un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūras mītnes līgumā paredzētās prasības¹, saskaņā ar kurām Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūra (turpmāk – BEREC birojs) ir tiesīga saņemt preces un pakalpojumus ar PVN 0 % likmes tiešu piemērošanu precēm un pakalpojumiem, **kas paredzēti tās oficiālām vajadzībām**.

Tādējādi BEREC birojam būs radītas izvēles iespējas saņemt minētās preces un pakalpojumus ar PVN 0 % likmi tieši – ar PVN un/vai akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu – vai netieši – saņemot PVN atmaksu.

Redakcionāli precizējumi saistībā ar Savienības režīma darījumiem, kuros, izmantojot elektronisku saskarni, veicina tāda nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, veikto tālpārdošanu.

Redakcionāli **precizēts likuma 52.² pants un 92. panta pirmās daļas 9. punkts**, lai nepārprotami definētu PVN atbrīvojumu pamata preču piegādātāja – reģistrēta iekšzemes PVN maksātāja – preču domājamai piegādei elektroniskai saskarnei, kas veicina preču piegādi, kā arī tā tiesības atskaitīt priekšnodokli par iegādātajām precēm, t. sk. importu, vai saņemtajiem pakalpojumiem, lai veiktu preču domājamo piegādi elektroniskai saskarnei, kas veicina preču piegādi.

Piezīme – ja pamata preču piegādātājs nav reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta PVN maksātāju reģistrā, bet ir reģistrēts kā PVN maksātājs citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un Latvijā ir iegādājies preces vai saņēmis pakalpojumus ar PVN apliekamu darījumu nodrošināšanai, tad PVN atmaksu tas var saņemt atbilstoši likuma 113. panta nosacījumiem.

¹ Latvijas Republikas valdības un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūras mītnes līgumā 5. panta 3. punkts.

Ar PVN neapliekamo eksportēto preču atpakaļieošana iekšzemē

Likuma **53. panta devītajā daļā izslēgti vārdi** "pēc izvešanas uz laiku", tādējādi nepārprotami nosakot PVN piemērošanu iekšzemē atpakaļieošām precēm, ja to veic persona, kura šīs preces eksportējusi (gan izvedot uz laiku, gan eksportējot), proti, **PVN nepiemēro abos gadījumos**, ar nosacījumu, ka preču atpakaļieošānu veic persona, kura preces bija izvedusi uz laiku vai eksportējusi, un šīs preces atbilst prasībām, kas tiek izvirzītas atbrīvošanai no muitas nodokļiem.

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienests